EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2023/1941

av den 10 maj 2023

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) för budgetåret 2021

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2021,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0142/2023), och av följande skäl:

A. Enligt Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (byrån) sammanställning över inkomster och utgifter ([1]) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2021 till 535 245 042 EUR, vilket är en ökning med 46,87 % jämfört med 2020. Byråns budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten.

B. EU:s samtliga organ och byråer bör vara öppna och fullt redovisningsskyldiga inför EU-medborgarna för de medel som de anförtros.

C. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2021 (nedan kallad revisionsrättens rapport) att den har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

D. Sedan december 2019 har byrån ett nytt mandat med en ökning som är betydande när det gäller uppdrag och personal, vilket kräver en tillräcklig budget.

E. Under 2021 ökade byråns budget avsevärt samt genomförandet av tjänsteförteckningen på grund av det utvidgade mandatet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 ([2]).

F. I sin särskilda rapport nr 8/2021 om byråns stöd till förvaltningen av de yttre gränserna drog revisionsrätten slutsatsen att det fanns flera brister i byråns primära verksamheter, nämligen situationsövervakning, riskanalys, sårbarhetsanalys, gemensamma insatser och snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser och byråns utbildning, och att det inte hade gjorts några behovsanalyser och konsekvensbedömningar innan byråns utgifter ökades exponentiellt.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens slutsats att de inkomster och betalningar som ligger till grund för byråns årsredovisning för det budgetår som avslutades den 31 december 2021 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

2. Europaparlamentet noterar att insatserna för budgetövervakning under budgetåret 2021 resulterade i ett budgetgenomförande på 94,70 %, vilket innebär en minskning med 4,27 % jämfört med 2020. Parlamentet uppmanar byrån att ägna större uppmärksamhet åt att undvika lägre åtagandenivåer och nå en nivå som ligger närmare målet på 100 %.

([1]) EUT C 141, 29.3.2022, s. 112.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EUT L 295, 14.11.2019, s. 1).

3. Europaparlamentet beklagar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena under 2021 endast var 50,42 %, trots att byråns finansiella enhet hade infört vissa mekanismer för att förbättra budgetgenomförandet, vilket motsvarar en minskning med 4,90 % jämfört med 2020. Parlamentet noterar byråns förklaring till denna minskning, som innebär att betalningar för insatser på fältet i stor utsträckning görs under år N+1, och att den betydande ökningen av insatserna på fältet oundvikligen ledde till en minskning av genomförandegraden för betalningsbemyndigandena under 2021.

4. Europaparlamentet noterar det andra ändringsförslaget till byråns budget 2021 i samband med en återgång till unionens budget på 14,5 miljoner EUR. Parlamentet anser att byråns motivering för att ha antagit detta ändringsförslag är otillräcklig. Parlamentet uppmanar byrån att i sin framtida rapportering ge den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten mer utförliga motiveringar till varför budgetändringar antas som återför pengar till unionen.

5. Europaparlamentet oroar sig för att överföringsnivån (C8-medel) mellan 2020 och 2021 var 159 400 000 EUR, medan den uppgick till 237 000 000 EUR mellan 2021 och 2022. Parlamentet anser att den nivån är särskilt hög. Parlamentet beklagar att andelen betalningar av C8-medel under 2021 endast var 87 %, vilket är lägre än under tidigare år (2019 och 2020). Parlamentet noterar samtidigt byråns iakttagelse att den indikatorn har påverkats av pandemin. Parlamentet noterar att cirka 60 % av byråns totala driftsbudget utgörs av bidrag och att de flesta av dessa enligt byrån är relaterade till verksamheter som vanligtvis har en utökad horisont. Parlamentet noterar vidare byråns iakttagelse att avsevärda belopp i form av överföringar är motiverade eftersom de flesta av dem är kopplade till den verksamhetscykel som har ett slutdatum i december, vilket gör överföringen oundviklig. Parlamentet förstår byråns iakttagelse att risken för avbokning av överföringar begränsas av det faktum att alla dessa överföringar måste ha ett rättsligt åtagande som ger en viss säkerhet för att beloppen ska betalas. Parlamentet påminner om och delar revisionsrättens ståndpunkt att alltför stora överföringar i vissa fall kan förhindras genom att budgetplaneringen och genomförandeperioderna förbättras. Parlamentet uppmanar byrån att fortsätta sina ansträngningar i den riktningen, bland annat genom att sträva efter mer exakta kostnadsberäkningar och budgetprognoser, och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som gjorts.

6. Europaparlamentet uttrycker oro över revisionsrättens iakttagelse vilken framhålls som en ”upplysning av särskild betydelse” avseende överföringen till 2021 av ett budgetåtagande från december 2020, utan stöd av ett rättsligt åtagande före utgången av 2020. Parlamentet noterar att betalningarna i samband med det var 18 375 458 EUR 2021. Parlamentet noterar vidare att byrån tog itu med den bristande efterlevnaden genom efterföljande rättsliga åtaganden under 2021.

7. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens andra iakttagelse, vilken framhålls som en ”upplysning av särskild betydelse”, att bidrag från länder utanför unionens Schengenområde och unionens utjämningsbidrag inte beräknas korrekt. Parlamentet noterar att den senare överskattades med 2,6 miljoner EUR och att den förstnämnda underskattades med samma belopp. Parlamentet noterar vidare att rörelseresultatet i resultaträkningen för 2021 inte hade påverkats. Parlamentet håller fast vid sin iakttagelse att detta är en indikation på att EU-organ behöver ytterligare vägledning från kommissionen om hur bidragen från länder utanför unionen ska beräknas på ett korrekt sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att utfärda ytterligare vägledning utan dröjsmål.

8. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens tredje ”upplysning av särskild betydelse” om att byråns räkenskapsförare inte har lämnat de uppgifter som krävs för att godkänna ett nytt system som fastställts av utanordnaren och som används för att lämna redovisningsuppgifter och visar byråns tillgångar och skulder samt genomförandet av budgeten. Parlamentet noterar att samma system används av kommissionen och har godkänts av kommissionens räkenskapsförare. Parlamentet uppmanar med kraft byrån att klargöra den frågan till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

9. Europaparlamentet betonar vikten av en stark, effektiv och välfungerande byrå som kan hjälpa medlemsstaterna att förvalta Europeiska unionens gemensamma yttre gränser och säkerställa en integrerad gränsförvaltning i syfte att förvalta dessa gränser effektivt och i full överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna, och för att effektivisera unionens återvändandepolitik. Parlamentet noterar det delade ansvar som byrån och medlemsstaterna har när det gäller att fullgöra skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter. Parlamentet betonar att den effektiva och rättvisa förvaltningen av de yttre gränserna är av avgörande betydelse för skyddet av Schengen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Parlamentet betonar att nära samarbete och avtal med tredjeländer i frågor som återtagandeavtal, såsom tekniskt bistånd, utbildning och återvändandeverksamhet, tillsammans med utvecklingsbistånd, är viktiga för att garantera en effektiv gränsförvaltning i EU ([3]). Parlamentet uppmanar byrån och medlemsstaterna att vidareutveckla strukturerna för samarbete, informationsutbyte och utbyte av bästa praxis.

10. Europaparlamentet noterar byråns åtgärder för att minska den stora risken för att förlora en eventuell outnyttjad budget, där medlemsstaterna varje månad skickar övervakningstabeller som visar aktuella faktiska kostnader. Parlamentet uppmanar internrevisionstjänsten att utvärdera byråns mekanism för övervakning av kostnader och förutsedda behov i enlighet med bidragsbestämmelserna, liksom effekten på den ekonomiska förvaltningen av dess återvändandeinsatser, av uppgraderingarna av Frontex system för återvändandeprogram (FAR) och integrerade program för återvändandehantering (IRMA).

Verksamhetsresultat

11. Europaparlamentet noterar att byrån under 2021 genomförde en ny organisationsstruktur, en större ansträngning för att effektivt ta itu med sitt utvidgade mandat. Parlamentet är medvetet om de effekter och förändringar som byråns omstrukturering har medfört. Parlamentet lovordar i det sammanhanget byråns strategi för en ökad effektivitet genom digitalisering, automatisering eller förenkling av regler och förfaranden som tillämpas på vissa områden.

12. Europaparlamentet noterar att byrån 2021 använde vissa mått som centrala resultatindikatorer för att mäta verksamhetens resultat, mått som är antagna av byråns styrelse och härrör från det samlade programdokumentet 2021–2023. Parlamentet noterar med uppskattning att nivån på den uppfattade kvaliteten på byråns levererade produkter och tjänster har förbättrats, då 94,34 % av bedömningarna 2021 uppgick från genomsnittlig, hög till mycket hög. Parlamentet beklagar att byrån för vissa resultatindikatorer missade de fastställda målen, till exempel när det gäller sena betalningar eller tillgången till teknisk utrustning för utplacering.

13. Europaparlamentet noterar att byrån med framgång utplacerat de första tjänstemännen vid den europeiska gräns- och kustbevakningen i värdmedlemsstaterna och på fyra flygplatser i unionen. Parlamentet är medvetet om att de sistnämndas huvudsakliga uppgift var att stödja samarbetet när det gäller identifiering och utfärdande av resehandlingar, återvändanderådgivning och bokning av flygresor i FAR. Parlamentet noterar vidare att byrån under 2021 genomförde 19 gemensamma insatser med nio värdmedlemsstater, 23 deltagande medlemsstater, 32 myndigheter och fyra tredjeländer. Parlamentet noterar byråns snabba gränsinsats för att möta migrationstrycket vid den yttre landgränsen mellan Litauen och Belarus och för att kontrollera irreguljära migrationsströmmar till Litauen och unionen, men betonar samtidigt de problem med de grundläggande rättigheterna, som bland annat identifierats av ombudet för grundläggande rättigheter, som har uppstått i samband med dessa insatser. Parlamentet noterar byråns operativa uppsökande verksamhet i samband med RBI Litauen, JO Opal Coast vid Engelska kanalen och lanseringen av det nya JO, gemensamma företaget, i ett tredjeland, nämligen Serbien. Parlamentet noterar inledandet av pilotfasen för de första utplaceringarna av sambandsmän från medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar byrån att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om bedömningen av pilotfasens resultat när den har slutförts.

14. Europaparlamentet noterar att den operativa verksamhet som bedrevs vid landgränserna 2021 resulterade i 3 546 rapporterade incidenter, med 16 304 gripna irreguljära migranter, 6 461 övriga irreguljära migranter och 368 arresterade smugglare. Parlamentet noterar med tillfredsställelse byråns insatser som ledde till att 18 301 icke-EU-medborgare återvände med flyg, varav 10 193 personer på 337 charterflyg till 33 återvändandeländer och 8 108 personer på reguljära flyg till 107 återvändandeländer. Parlamentet är medvetet om att det frivilliga återvändandet under 2021 utgjorde 57 % av samtliga återvändanden med reguljära flyg och att byrån hyrde 22 flygplan för återvändandeinsatser. Parlamentet lovordar den framgångsrika förberedelsen och organisationen av den första helt Frontexledda återvändandeinsatsen, varigenom byrån tar över den organiserande medlemsstatens roll.

([3]) Frontex strategiska riskanalys 2022.

15. Europaparlamentet noterar att ändrade standardrutiner (SOP) för mekanismen för rapporter om allvarliga incidenter (SIR) undertecknades i april 2021 i syfte att definiera rollen och befogenheterna för ombudet för grundläggande rättigheter. Parlamentet noterar vidare att den nödvändiga ytterligare översynen av SOP avseende SIR-mekanismen har försenats, välkomnar att SIR-mekanismen för närvarande håller på att slutföras i samarbete med ombudet för grundläggande rättigheter och i samråd med byråns rådgivande forum för grundläggande rättigheter. Parlamentet påminner om att detta hade varit ett av de sju villkor som riktats till byrån för beviljande av ansvarsfrihet under tidigare år. Parlamentet uppmanar byrån att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om slutförandet av den ytterligare översynen av standardrutinerna för SIR-mekanismen.

16. Europaparlamentet betonar att varje operativ plan bör innehålla en transparent rapporteringsmekanism som säkerställer att alla incidenter på det operativa området rapporteras och följs upp ordentligt. Parlamentet betonar att denna rapporteringsmekanism bör tillämpas oavsett hur dessa tillgångar finansieras, för att säkerställa att byrån, och i synnerhet ombudet för grundläggande rättigheter, kan övervaka hela det operativa området och utreda alla rapporter om allvarliga incidenter eller andra tecken på bristande efterlevnad.

17. Europaparlamentet välkomnar byråns beslut av den 25 januari 2022 om fastställande av standardförfaranden för genomförandet av artikel 46 i förordning (EU) 2019/1896, som utarbetats i enlighet med kommentarer och iakttagelser från medlemsstaterna och de Schengenassocierade länderna, Frontex ombud för grundläggande rättigheter och Frontex rådgivande forum för grundläggande rättigheter.

18. Europaparlamentet välkomnar införandet av it-system för återvändandeärenden som bygger på RECAMAS-modellen (Return Case Management System) i Italien, Belgien och Finland. Parlamentet upprepar rekommendationen från byråns styrelse till byrån att även samarbeta med andra medlemsstater och se till att de nödvändiga förutsättningarna uppfylls för att följa det exemplet.

19. Europaparlamentet noterar en betydande ökning av antalet allvarliga incidenter (SIR) från endast tio SIR 2020 till 62 SIR 2021, varav 53 omfattades av det nyligen ändrade SOP. Parlamentet beklagar att de högsta rapporterade siffrorna kom från Litauen och Grekland. Parlamentet välkomnar att det införs ett nytt förfarande där alla incidenter som inbegriper användning av våld delas på månadsbasis med FRO som har åtagit sig att göra en årlig bedömning av det förfarandet. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera resultaten av den bedömningen till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten. Parlamentet lovordar att de grundläggande rättigheternas övervakare har börjat integrera sig i den operativa ramen och har fullföljt över 200 utstationeringsdagar med besök i tio länder och deltagande i 15 återvändandeuppdrag.

20. Europaparlamentet noterar att byrån under 2021, inom ramen för sin klagomålsmekanism, mottog och granskade 27 klagomål och bedömde att sex av dem var tillåtliga. Parlamentet uttrycker sin djupa oro över påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheterna i samband med de tillåtliga klagomålen.

21. Europaparlamentet påminner om att domstolen i sin dom av den 30 juni 2022 fann att litauisk lagstiftning enligt vilken internationellt skydd kan nekas och sökande hållas i förvar automatiskt enbart på grund av att de har passerat gränsen irreguljärt är oförenlig med unionsrätten. Parlamentet konstaterar att byrån från och med juli 2022 inte längre deltog eller stödde Litauen med gränsövervakning. Parlamentet konstaterar dock att byrån även efter domstolens dom upprätthöll sin verksamhet i Litauen där dess tjänstemän arbetade med gränskontroller. Parlamentet påminner vidare om den allmänt utbredda oron, bland annat från Europarådet, över den humanitära situationen och de påstådda kränkningarna av de grundläggande rättigheterna vid gränsen mellan Lettland och Belarus, vilka orsakades av den belarusiska regimens utnyttjande av migranter för politiska ändamål. Parlamentet uppmanar byrån att kontrollera att den inte är involverad i verksamhet med anknytning till den litauiska lagstiftning som Europeiska unionens domstol har förklarat oförenlig med unionsrätten, och att avstå från att delta i insatser som är oförenliga med unionsrätten.

22. Europaparlamentet noterar de rättsliga åtgärder mot byrån som inletts vid Europeiska unionens domstol på uppdrag av offer som sökt skydd i Grekland. Parlamentet noterar att domstolen ombads att avgöra om Frontex underlåtit att agera i enlighet med artikel 46.4 i förordning (EU) 2019/1896 genom att avstå från att fatta beslut om att dra tillbaka finansieringen av hela eller delar av sin verksamhet i Egeiska havet, avbryta denna verksamhet eller helt eller delvis avsluta den. Byrån uppmanas att förse parlamentet med all relevant dokumentation i detta avseende, inbegripet yttrandet från ombudet för grundläggande rättigheter av den 1 september 2022, rapporterna om allvarliga incidenter från 2021 och 2022 samt information om utredningen av fallet med byråns kulturtolk som tvångsutvisades till Turkiet tillsammans med minst 130 tredjelandsmedborgare, vilket rapporterades till styrelsen i november 2021. Parlamentet noterar att efter yttrandena och rekommendationerna från ombudet för grundläggande rättigheter om hans bedömning av situationen i Grekland har den tidigare tillförordnade verkställande direktören och ombudet för grundläggande rättigheter samarbetat med de grekiska myndigheterna för att införa skyddsåtgärder för genomförandet av en ram för grundläggande rättigheter i operativ verksamhet som genomförs i Grekland. Parlamentet noterar att de grekiska myndigheterna efter de diskussionerna utarbetade en genomförandeplan för genomförandet av skyddsåtgärderna, vilket styrelsen betraktade som ett gott resultat. Parlamentet betonar att ombudet för grundläggande rättigheter erkänner de förfarandemässiga insatserna och noterar att ombudet för grundläggande rättigheter rekommenderade byrån att lämna Grekland i enlighet med artikel 46 i förordning (EU) 2019/1896.

23. Europaparlamentet noterar byråns samarbete med Europeiska fiskerikontrollbyrån och Europeiska sjösäkerhetsbyrån för att samordna och dela resurser på områden som informationsutbyte, övervakning och kommunikationstjänster, kapacitetsuppbyggnad, riskanalys och framför allt kapacitetsdelning. Parlamentet noterar vidare att det samarbetet styrs av en trepartsöverenskommelse som undertecknats av de tre byråerna och uppdaterades 2021 på obestämd tid. Parlamentet välkomnar att detta sker, till exempel genom insatser för att hantera kustbevakningsrelaterade frågor inom särskilda havsområden och luftfartygstjänster för övervakning som tillhandahålls av byrån. Parlamentet uppmanar byrån att ytterligare undersöka möjligheterna att samordna och dela resurser med andra byråer, särskilt med byråerna för rättsliga och inrikes frågor, trots deras eventuella skillnader i operativ verksamhet.

24. Europaparlamentet noterar att byrån har skjutit upp tidsfristen för genomförandet av rekommendation 1 i revisionsrättens särskilda rapport 8/2021 (tidsfrist i slutet av 2021) om att förbättra ramen för informationsutbyte och den europeiska situationsbilden, med mer än ett år från mitten av 2022 till det tredje och fjärde kvartalet 2023. Parlamentet uppmanar byrån att prioritera denna fråga.

Personalpolitik

25. Europaparlamentet noterar att tjänsteförteckningen var verkställd till 82 % den 31 december 2021, med 861 tillfälligt anställda av de 1 050 tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten. Parlamentet noterar dessutom att 506 kontraktsanställda och 187 utstationerade nationella experter arbetade för byrån (där byrån beviljats 730 kontraktsanställda och 220 utstationerade nationella experter för 2021). Parlamentet välkomnar att andelen tillsatta tjänster på byrån har ökat med cirka 15 % jämfört med 2020, en rekrytering av 432 nyanställda, men en nettoökning med 320 befattningar från 1234 år 2020 till 1554 år 2021. Parlamentet noterar att andelen tillsatta tjänster vid byrån för närvarande är 79 %, vilket är den högsta andelen sedan förordning (EU) 2019/1896 trädde i kraft. Parlamentet noterar vidare att 44 medlemmar av EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) togs med till Etias centralenhet. Parlamentet beklagar att den externa omsättningen för byråns personal under 2021 nästan fördubblades från 2,8 % år 2020 till 4,4 % år 2021. Parlamentet erkänner byråns oförminskade insatser och kritiska förbättringar på rekryteringsområdet, trots förseningar. Parlamentet konstaterar att rekrytering i rätt tid och geografisk balans fortfarande är en utmaning, främst på grund av en låg koefficient för Polen. Parlamentet noterar vidare att den låga koefficienten för Polen är en långvarig utmaning för byrån, som har förvärrats under de senaste månaderna av rekordhög inflation i landet, som uppgick till 16,6 % i december 2022.

26. Europaparlamentet noterar byråns könsfördelning, som rapporterats för 2021 på chefsnivå med 15 män (68,18 %) och 7 kvinnor (31,82 %), på styrelsenivå med 55 män (83,3 %) och 11 kvinnor (16,7 %), och för byråns personal totalt, med 1 116 män (71,8 %) och 438 kvinnor (28,2 %). Parlamentet är medvetet om att ansvaret för att säkerställa en jämn könsfördelning i styrelsen ligger hos medlemsstaterna. Parlamentet beklagar djupt att insatserna för att förbättra könsfördelningen i byråns högsta ledning och bland personalen har varit otillräckliga, trots parlamentets tidigare uppmaningar till byrån och medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar med kraft byrån och medlemsstaterna att ta itu med den frågan och beakta könsfördelningen när de rekryterar ny personal och när de nominerar och utnämner personer till ovannämnda befattningar.

27. Europaparlamentet noterar med uppskattning utnämningen av ombudet för grundläggande rättigheter i juni 2021. Parlamentet påminner dock om Europeiska byrån för bedrägeribekämpnings (Olaf) konstaterande att ombudet för grundläggande rättigheter inte tilldelades en handläggare för rapporter om allvarliga incidenter med påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheterna. Parlamentet noterar vidare att byrån har kommit närmare ett fullständigt genomförande av sitt utökade mandat genom att under 2022 ha sammanlagt 46 FRM, jämfört med endast 20 FRM 2021. Parlamentet noterar att de flesta FRM har utsetts på AD-nivå. Parlamentet beklagar dock att det finns en skillnad mellan olika FRM, eftersom 15 fortfarande rekryteras till AST-tjänster, jämfört med övriga 31 som rekryteras på AD-nivå. Parlamentet påminner om parlamentets och kommissionens långvariga krav på minst 40 övervakare av grundläggande rättigheter på AD-nivå. Parlamentet framhåller att förordning (EU) 2019/1896 utgör ramen för ytterligare ökningar av antalet övervakare av grundläggande rättigheter i takt med att byrån fortsätter att utvidgas och att de 40 ursprungliga övervakarna av grundläggande rättigheter ska betraktas som ett tröskelvärde och inte som ett tak. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och byrån att ändra byråns tjänsteförteckning i syfte att rekrytera samtliga FRM på AD-nivå. Parlamentet uppmanar byrån att göra ytterligare rekryteringar av FRM uteslutande på AD-nivå. Parlamentet beklagar vidare att uppfyllandet av kravet i artikel 110.6 i förordning (EU) 2019/1896, enligt vilken minst 40 FRM skulle rekryteras senast i december 2020, har försenats med nästan två år. Parlamentet påminner om den tidigare verkställande direktörens negativa roll i de upprepade förseningarna i den processen och välkomnar den tidigare tillfälliga ledningens insatser för att uppfylla detta krav.

28. Europaparlamentet välkomnar de av byrån införda omfattande åtgärderna och politiken mot trakasserier som har införts. Parlamentet noterar med uppskattning antagandet 2021 av förfarandemanualen för Frontex konfidentiella rådgivare, som beskriver den praktiska tillämpningen av byråns politik mot trakasserier. Parlamentet är medvetet om den nyckelroll som de konfidentiella rådgivarna spelar när det gäller att skydda byråpersonalens värdighet och förhindra psykologiska och sexuella trakasserier. Parlamentet betonar samtidigt vikten av en organisationskultur som omsätter sådana strategier i praktiken, eftersom allvarliga tjänstefel, bland annat i samband med trakasserier, fortsatte att förekomma bland nyckelpersoner inom byrån vid den tidpunkt då förfarandemanualen antogs. Parlamentet konstaterar att dessa frågor har tagits upp i uppföljningen av resultaten av Olafs utredning. Parlamentet välkomnar byråns åtagande om strukturomvandling i detta avseende och särskilt utvidgningen av nätverket av central- och östeuropeiska länder. Parlamentet upprepar sin uppmaning till byråns ledning att genomföra en grundlig utredning av genomförandet av befintliga förfaranden mot sexuella trakasserier, att fullt ut samarbeta med alla relevanta myndigheter och rapportera tillbaka till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultaten, och lägga fram en detaljerad handlingsplan med åtgärder som säkerställer nolltolerans mot sexuella trakasserier i all verksamhet som bedrivs av byrån.

29. Europaparlamentet noterar byråns svar på parlamentets skriftliga frågor om att totalt tio fall av trakasserier rapporterades till byråns behöriga enheter 2021. Parlamentet noterar vidare att fyra ärenden fullföljdes av de sju formella förfaranden som inleddes 2021. Parlamentet uppmanar byrån att noggrant bedöma varje pågående ärende, med en nolltolerans mot psykologiska, sexuella eller andra typer av trakasserier, och att skyndsamt ställa de som missköter sig till svars. Parlamentet uppmanar vidare byrån att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om resultaten av den återupptagna utredningen om en anställds tragiska död 2020.

30. Europaparlamentet konstaterar att byrån är uppmärksam och proaktiv när det gäller riktlinjer och förfaranden för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang inrättandet av den interna arbetsgruppen för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i syfte att säkerställa effektiv intern samordning, samråd och fastställande av prioriteringar. Parlamentet uppmanar byrån att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om förteckningen över de insatser och åtgärder som föreslås genomföras inom ramen för arbetsmiljön och verkställandet av dessa. Parlamentet noterar byråns nuvarande åtgärder, flextid och friskvårdsbidrag, som syftar till att förbättra personalens välbefinnande på arbetsplatsen och balansen mellan arbetsliv och privatliv. Parlamentet uppmanar byrån att vidta fler åtgärder på det området, även genom att följa exempel från andra EU-institutioner och EU-organ.

Upphandling

31. Europaparlamentet noterar att byrån under 2021 inledde 36 öppna anbudsförfaranden, där 18 resulterade i undertecknade kontrakt till ett totalt värde av 218 400 000 EUR, och att 18 av dessa fortfarande pågår, till ett uppskattat värde av 241 000 000 EUR. Parlamentet noterar vidare att byrån inledde 29 förfaranden med lågt och medelhögt värde (förhandlade med tre och fem kandidater) till ett totalt värde av 12 000 000 EUR varav 25 av de 29 förfarandena resulterade i undertecknade kontrakt 2021 till ett totalt värde av 11 800 000 EUR, medan fyra av dessa fortfarande pågår, till ett totalt värde av 300 000 EUR. Parlamentet noterar vidare att byrån under 2021 hanterade 203 förfaranden med mycket lågt värde (förhandlade med en kandidat) till ett totalt värde av 2 500 000 EUR. Parlamentet noterar slutligen att 991 förfaranden inom ramen för befintliga ramavtal till ett totalt värde av 194 600 000 EUR har hanterats under 2021, vilket resulterat i 900 specifika kontrakt eller beställningsformulär till ett totalt värde av 172 200 000 EUR, medan 91 av dem, till ett totalt värde av 22 300 000 EUR, fortfarande pågår.

32. Europaparlamentet lovordar byråns insatser under 2021 för att säkerställa strategiskt viktiga kontrakt på områden såsom stöd till övervakningsflygplan, tillhandahållande av personlig skyddsutrustning och sanitetsprodukter, förfogandeställande av fyrhjulsdrivna terrängfordon, tillhandahållande av tjänstevapen, tillhandahållande av satellitbilder, tillhandahållande av kartproduktionstjänster, tillhandahållande av meteorologiska och oceanografiska informationstjänster eller inköp av drönare och nyttolast. Parlamentet välkomnar byråns noggrannhet i samband med utformningen och genomförandet av utbildningsplanen för upphandling.

33. Europaparlamentet upprepar sin starka oro över medierapporterna i augusti 2022, enligt vilka byrån använde sig av en uppdragstagare som påstås ha exploaterat kulturtolkar genom att erbjuda dem arbetsvillkor som strider mot europeiska normer för löner och arbetsvillkor. Parlamentet noterar den framställning som ingetts av kulturtolkar i detta avseende samt deras klagomål till Europeiska ombudsmannen. Parlamentet noterar byråns svar till medierna att byrån efter framställningen hade kontaktat uppdragstagaren för att påminna om vilka dennes skyldigheter var. Parlamentet beklagar att ingen information om genomförandet av avtalet och respekten för villkoren för arbetstagarna kunde hittas i den information som byrån lämnade till parlamentet.

34. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens iakttagelser på upphandlingsområdet. Parlamentet noterar i synnerhet att byrån har inlett ett upphandlingsförfarande för ett ramavtal om tillhandahållande av resetjänster där kraven på anbudsgivarnas ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet var mycket lågt ställda. Parlamentet noterar att det uppskattade kontraktsvärde som byrån grundade sin bedömning på var 15 000 000 EUR, medan kontraktets underliggande värde täckte de planerade kostnaderna för tjänsteresor, som uppskattades till cirka 240 000 000 EUR. Parlamentet instämmer i revisionsrättens slutsats att byrån i det här fallet utsatte sig för olika risker, som till exempel det omöjliga i att leverera avtalade tjänster till lägsta godtagbara kvalitet i tid och risken för att kontraktet inte skulle fullgöras korrekt. Parlamentet beklagar att kontraktet ledde till en bristfällig prestation som medförde allvarliga avbrott i driftskontinuiteten. Parlamentet välkomnar att avtalet efter kontroller omedelbart upphörde att gälla. Parlamentet betonar att slappa krav vid en bedömning av anbudsgivare eller bedömningar som utförs på grundval av vilseledande uppgifter måste undvikas.

35. Europaparlamentet noterar byråns rapportering om att den har förbättrat planeringen och övervakningen av den årliga upphandlingsplanen. Parlamentet uppmanar tjänsten för internrevision (IAS) att inkludera denna plan i sina framtida revisioner.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt öppenhet

36. Europaparlamentet välkomnar det framgångsrika iakttagandet av parlamentets uppmaningar att offentliggöra meritförteckningar och intresseförklaringar från ledamöterna i byråns styrelse och dess verkställande ledning på byråns webbplats.

37. Europaparlamentet noterar de ytterligare åtgärder som vidtagits för att öka insynen i byråns verksamhet. Parlamentet välkomnar beslutet av byråns verkställande direktör att inrätta öppenhetsregistret i enlighet med artikel 118 i förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet noterar svaret till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten, som innehåller information om de kontakter och möten som registrerats och dokumenterats i byråns öppenhetsregister 2021. Parlamentet uppmanar byrån att regelbundet rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om genomförandet och användningen av detta verktyg.

38. Europaparlamentet påminner om ombudsmannens beslut i dess undersökning på eget initiativ om skyldigheter avseende de grundläggande rättigheterna. Parlamentet påminner vidare om att byrån är skyldig att säkerställa proaktiv öppenhet i enlighet med artikel 114.2 i förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet uppmanar byrån att genomföra EU-ombudsmannens samtliga rekommendationer. Parlamentet upprepar sitt förslag om att byrån ska utarbeta och genomföra en ny uppförandekod som säkerställer fullständig öppenhet och god förvaltning samt att byrån håller den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om de framsteg som gjorts i detta avseende.

39. Europaparlamentet betonar att EU-ombudsmannen i sitt beslut av den 15 december 2022 i målen 1261/2020 och 1361/2020 konstaterade fall av administrativa missförhållanden från byråns sida när det gäller byråns senaste praxis avseende tillgång till handlingar.

40. Europaparlamentet noterar byråns informationsmeddelande av den 27 juni 2022 om åtgärder som vidtagits av byråns ledning under övergångsperioden, i synnerhet byråns insatser för att stärka de förfaranden som krävs för god förvaltning och ansvarsskyldighet i organisationen, genom ökad öppenhet, proaktiv kommunikation och kontakter med interna och externa intressenter. Parlamentet välkomnar byråns initiativ att ge allmänheten utförlig information om sin operativa verksamhet. Parlamentet välkomnar vidare byråns åtagande att på sin webbplats offentliggöra de rekommendationer som läggs fram av ombudet för grundläggande rättigheter och det rådgivande forumet för styrelsen. Parlamentet välkomnar att byrån äntligen har ökat sin transparens när det gäller sina branschdagar genom att på byråns webbplats offentliggöra uppföljningsrapporter med information om de företag som deltar i branschdagarna och deras presentationer.

41. Europaparlamentet noterar att tillämpningen av byråns åtgärder och riktlinjer om visselblåsning har gett resultat. Parlamentet konstaterar att personalen 2021 rapporterade ett fall av bedrägeri och två fall av påstådda trakasserier. Parlamentet noterar vidare att ett av dessa tre ärenden har avslutats, medan de återstående två är pågående på nivån för undersökningsuppdrag. Parlamentet uppmanar byrån att se till att de ansvariga ställs till svars och att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultatet och ytterligare åtgärder som vidtagits i dessa tre fall.

42. Europaparlamentet upprepar att de utökade befogenheter och resurser som tilldelas byrån måste åtföljas av en ökad öppenhet och ansvarsskyldighet, liksom en fullständig respekt för och skydd av de grundläggande rättigheterna. Parlamentet välkomnar i det avseendet byråns användning av ett öppenhetsregister och noterar att både styrelsen och den verkställande ledningen prioriterar insatser för att ytterligare förbättra integritets- och ansvarsfördelningen på byråöverskridande nivå. Parlamentet noterar i detta avseende med tillfredsställelse inrättandet av en internrevisionsfunktion och antagandet av internrevisionsstadgan 2022. Parlamentet upprepar sin bestörtning över byråns resultat under den tidigare verkställande direktörens ledarskap i fråga om ansvarsskyldighet, öppenhet och respekt för de grundläggande rättigheterna, som tjänstgjorde som verkställande direktör under hela 2021 och som avgick först den 29 april 2022. Parlamentet välkomnar det uttryckliga åtagandet från den tillfälliga verkställande ledningen att fullt ut ta itu med dessa frågor. Parlamentet betonar att en sådan ansvarsskyldighet och öppenhet och efterlevnad av de grundläggande rättigheterna är avgörande i utvärderingen mot att bevilja byrån ansvarsfrihet för respektive budgetår.

Intern kontroll

43. Europaparlamentet noterar att byråns bedömning att systemet för intern kontroll var effektivt endast under delar av 2021. Parlamentet upprepar styrelsens oro över att endast två av de 17 områden som bedömts har identifierats utan brister. Parlamentet uttrycker dessutom sin oro över att allvarliga brister har konstaterats på område 5 (håller enskilda personer ansvariga för sitt interna kontrollansvar när det gäller att uppnå målen) och på område 10 (väljer och utvecklar kontrollverksamhet som bidrar till att minska riskerna för att uppnå målen till godtagbar nivå). Parlamentet välkomnar byråns 15 förbättringsåtgärder för att stärka kontrollerna på de områden där kontrollbrister har konstaterats. Parlamentet noterar att fyra av de åtgärderna kräver fortlöpande förbättringar och att ytterligare fyra åtgärder pågår. Parlamentet uppmanar byrån att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om de framsteg som gjorts.

44. Europaparlamentet är bekymrat över att byrån registrerade ett stort antal fall av bristande efterlevnad på kontraktsområdet, i synnerhet bidragshantering. Parlamentet beklagar att antalet avvikelser (undantag och fall av bristande efterlevnad) och de därtill hörande värdena ökade, i synnerhet från 106 år 2020 till 159 år 2021 och från 10,2 miljoner EUR år 2020 till 21,3 miljoner EUR år 2021. Parlamentet noterar med oro att bidragsförvaltningen under 2021 står för 72 % av det beloppet. Parlamentet noterar vidare att åtta avvikelser registrerades 2021 till ett belopp som översteg 1 miljon EUR.

45. Europaparlamentet beklagar att det har skett förseningar i genomförandet av tolv rekommendationer från IAS om kontraktsförvaltning, it-förvaltning och projektförvaltning, personalförvaltning samt planering och fördelning av personalresurser. Parlamentet uppmanar byrån att åtgärda dessa brister så snart som möjligt, och, vid behov, med hjälp av kommissionen, och hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om framstegen i denna fråga.

46. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens rekommendation att byrån bör anta och genomföra en policy för känsliga befattningar. Parlamentet noterar att byrån rapporterar att utkastet till en sådan policy håller på att slutföras. Parlamentet uppmanar byrån att genomföra den rekommendationen så snart som möjligt.

47. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser av byråns interna kontrollbrister i fråga om rekryteringsförfaranden, upphandlingsförfaranden och i samband med beviljande av befogenheter till utanordnare genom delegering eller vidaredelegering. Parlamentet noterar vidare byråns svar på revisionsrättens slutsatser och de åtgärder som redan har genomförts. Parlamentet välkomnar att byrån i januari 2022 antog tydligare instruktioner till ledamöterna i urvalskommittén i syfte att säkerställa mer konsekventa bedömningar och harmoniserade förfaranden. Parlamentet uppmanar tjänsten för internrevision att inkludera byråns uppdaterade rekryteringsförfaranden i sina framtida revisioner.

48. Europaparlamentet välkomnar att åtgärder har införts för att förbättra överföringsförfarandet i syfte att förhindra oriktiga överföringar. Parlamentet välkomnar vidare överenskommelsen om att involvera byråns finansiella tjänster i överföringsprocessen, den planerade förbättringen av utbildning som ges till delegerade utanordnare samt inrättandet av en internrevisionsfunktion inom byrån.

Digitalisering och den gröna omställningen

49. Europaparlamentet lovordar byråns mål att fortsätta integrera hållbarhet i sin operativa, analytiska, vetenskapliga och administrativa verksamhet. Parlamentet noterar den positiva bedömningen av byråns erfarenhet av miljöanpassad offentlig upphandling, efter införandet av riktlinjer på det området. Parlamentet välkomnar, i linje med uppmuntran från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten, att byrån valt att dela god praxis och lärdomar med andra byråer. Parlamentet välkomnar vidare åtgärderna för att öka medvetenheten om grön upphandling. Parlamentet noterar att byråns enheter ständigt uppmuntras att använda gröna kriterier och lösningar vid offentlig upphandling.

50. Europaparlamentet noterar att byrån under 2021 innehade ordförandeskapet för nätverket för byråer för rättsliga och inrikes frågor (JHAAN) som består av nio unionsbyråer. Parlamentet välkomnar byråns beslut att utforska samarbetet mellan byråerna för rättsliga och inrikes frågor genom seminarier och utbildningsverksamhet på området klimatförändringar, miljöbrott, företagens koldioxidneutralitet och politik för den gröna given. Parlamentet noterar med uppskattning att JHAAN åtog sig att vidta en rad åtgärder för att stödja miljön och bekämpa miljöbrott. Parlamentet lovordar att JHAAN undertecknade ett gemensamt uttalande om EU:s gröna giv där man åtog sig att följa de europeiska politiska målen inom den ramen och stödja unionen och medlemsstaterna i deras genomförande.

51. Europaparlamentet välkomnar byråns olika åtgärder för att minska miljöpåverkan av sin verksamhet, bland annat genom digitala lösningar för en pappersfri spridning av dokument, ett pappersfritt arbetsflöde för finansiella transaktioner, verktyg för e-lärande för utbildningsverksamhet eller möten på distans. Parlamentet har förstått att byråns mål på vägen mot koldioxidneutralitet är att samla in uppgifter om koldioxidavtryck och koldioxidkonsumtion per person. Parlamentet noterar vidare att byrån påbörjade en studie kallad *The Green Deal and the European Border and Coast Guard* för att integrera miljömässig hållbarhet i alla byråns processer, verksamheter och politik. Parlamentet uppmanar byrån att till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten rapportera resultaten av den studien och uppföljningen av den.

52. Europaparlamentet välkomnar byråns beslut att anta en cybersäkerhetsstrategi som lyfter fram de åtgärder som måste vidtas för att öka motståndskraften mot cybersäkerhetshot och skydda byråns digitala register. Parlamentet välkomnar vidare de viktigaste åtgärderna som genomfördes 2021 på det området, däribland den förbättrade kapaciteten för säkerhetsövervakning, kapaciteten för hantering av IKT-sårbarheter och tekniken för identifiering och hantering av slutpunkter. Parlamentet noterar att byrån har antagit Frontex säkerhetsregler, Frontex ram för informationshantering och IKT-strategi för 2022–2027. Parlamentet noterar vidare att byrån planerar att införa ett säkerhetscentrum dygnet runt för cybersäkerhetsoperationer.

53. Europaparlamentet noterar att byråns strategi för effektivitetsvinster är nära kopplad till genomförandet av olika it-verktyg. Parlamentet välkomnar moderniseringen av strukturen i Eurosur-nätverket EU-RESTRICTED, det utökade digitala stödet till byråns personal och utbyggnaden av en digitalt profilerad stående styrka i syfte att få erfarenhet av att tillhandahålla stöd på annan plats i operativa områden. Parlamentet uppmanar till en fullständig integrering av Sysper i byråns personalförvaltning.

54. Europaparlamentet välkomnar byråns insatser och framsteg på området återvändanderelaterad digitalisering, särskilt när det gäller uppdateringar av referensmodellen RECAMAS, nya versioner av FAR och FAR:s charterflygsystem och fortsatt insamling av statistiska uppgifter genom IRMA-systemet.

Kontinuitet i verksamheten under covid-19-krisen

55. Europaparlamentet välkomnar antagandet av byråns kontinuitetsplan. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om genomförandet av sin kontinuitetsplan.

56. Europaparlamentet lovordar byråns fortsatta insatser för att anpassa sig till de föränderliga förhållandena i samband med pandemins tredje och fjärde vågor, bland annat genom uppdaterad praxis internt såsom pappersfria arbetsflöden, onlinetillstånd eller virtuella möten. Parlamentet erkänner den viktiga roll som kriscellen, som skapades efter pandemins utbrott, spelar för att stödja den verkställande ledningen i beslutsfattandet för att säkerställa kontinuitet i verksamheten, minimera störningar i byråns verksamhet och säkerställa en säker arbetsmiljö.

57. Europaparlamentet välkomnar att byrån har utarbetat riktlinjer för hälsa och säkerhet vid återvändandeinsatser under pandemier eller utbrott, som syftar till att garantera en säker fortsättning av återvändandeinsatser i sådana situationer.

Övriga synpunkter

58. Europaparlamentet noterar byråns åtagande att definiera och genomföra efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna i sin verksamhet genom att 2021 anta strategin för grundläggande rättigheter och handlingsplanen för grundläggande rättigheter. Parlamentet välkomnar byråns åtagande att övervaka genomförandet av handlingsplanen. Parlamentet uppmanar byrån att förse den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten med en uppdatering om framstegen med genomförandet av handlingsplanen. Parlamentet betonar att framgången för strategin för grundläggande rättigheter är beroende av dess genomförande, och att slutsatserna i Olafs rapport, som också gäller budgetåret 2021, i detta avseende tyder på att a) ombudet för grundläggande rättigheter hindrades från att få tillgång till operativ information, i strid med bestämmelserna i förordning (EU) 2019/1896, och b) att personal som utförde sitt arbete och rapporterade om incidenter avseende grundläggande rättigheter hade ignorerats av den tidigare byråns verkställande ledning. Parlamentet välkomnar i detta avseende att ombudet för grundläggande rättigheter sedan dess är involverat och har frågats till råds i alla relevanta ärenden och har regelbundna möten med den verkställande ledningen och det rådgivande forumet. Parlamentet noterar att ett nätverk av kontaktpunkter för grundläggande rättigheter har inrättats i alla byråns enheter för att utveckla sakkunskap om grundläggande rättigheter inom alla verksamhetsområden. Parlamentet är medvetet om den viktiga roll som övervakarna av de grundläggande rättigheterna har, inbegripet deras tillträde till de operativa områdena och nära samarbete med byråns operativa personal. Parlamentet noterar dock att kontoret för ombuden för grundläggande rättigheter (FRO) förfogar över färre än 20 anställda, trots att antalet ökar i byråns rekryteringsplan. Parlamentet uppmanar byrån att intensifiera sina insatser för att utrusta FRO-kontoret med lämpliga resurser till att utföra sin respektive verksamhet. Parlamentet är vidare medvetet om byråns beslutsregler för hur den verkställande direktören och styrelsen ska informera det rådgivande forumet om uppföljningen av deras rekommendationer och för att se till att åtgärder vidtas med hänsyn till rekommendationer från FRO. Parlamentet förväntar sig att byrån genomför rekommendationerna från FRO så som fastställs i dess årsrapport för 2021. Parlamentet uppmanar byrån att se till att de rekommendationer från FRO och det rådgivande forumet som läggs fram för styrelsen delas med den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

59. Europaparlamentet upprepar att slutsatserna i Olafs rapport är begränsade till enskilda personers tjänstefel och bristande efterlevnad av förfaranden. Parlamentet konstaterar att byrån gjorde ett värdefullt arbete för att förstärka den roll som ombudet för grundläggande rättigheter har, men att byrån ännu inte gjort någon djupare analys för att säkerställa att det inte finns några strukturella problem. Parlamentet upprepar i detta avseende behovet av att i) analysera interna kontroller och motvikter, eftersom enskilda personers tjänstefel tilläts fortgå för länge, ii) övervaka byråns förbindelser med medlemsstaterna, eftersom Olafs slutsatser pekar på att medlemsstater pressar kustbevakningen och döljer avvisningar, vilket innebär en utmaning för byråns arbete bortom det tidigare ledarskapet, och iii) utvärdera sin fortsatta tillämpning av artikel 46 i förordning (EU) 2019/1896, vilket framgår av byråns beslut att öka närvaron i Egeiska havet, trots att medierapporter och Olafs slutsatser pekar på ihållande kränkningar av de grundläggande rättigheterna på detta område.

60. Europaparlamentet noterar att byrån från och med oktober 2021 regelbundet rapporterar till styrelsen om framstegen i genomförandet av rekommendationerna från EU-ombudsmannen, arbetsgruppen för grundläggande rättigheter och rättsliga och operativa aspekter av verksamheten i Egeiska havet och Europaparlamentets arbetsgrupp för granskning av Frontex. Parlamentet uppmanar byrån att även rapportera till den ansvarsbeviljande myndigheten om hur genomförandet av dessa rekommendationer fortskrider.

61. Europaparlamentet påminner om slutsatsen från Europeiska unionens domstol att de beslut om återvändande som utfärdas av de ungerska myndigheterna är oförenliga med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG ([4]) och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet uppmanar byrån att avstå från att delta i åtgärder som är oförenliga med unionsrätten. Parlamentet noterar av byråns svar att denna har utfört kontroller och kommit fram till att den aldrig varit involverad i återvändanden med anknytning till den ungerska lagstiftning som EU-domstolen ansåg vara oförenlig med unionsrätten (ungersk nationell lag LXXXIX från 2007 och lag LVIII från 2020). Parlamentet betonar att om byrån vill göra en nystart, inbegripet ett förnyat åtagande om transparens, bör den skapa större tydlighet och transparens i sådana ärenden. Parlamentet noterar att byrån säger att den kräver att Ungern bekräftar särskilda ansvarsfriskrivningar vad gäller förfarandemässiga aspekter då man begär byråns stöd, och att byrån ser till att den gör sitt yttersta för att se till att alla förfaranden för återvändande som den stöder i Ungern är helt förenliga med unionens relevanta rättsliga ram för återvändande och asyl. Parlamentet noterar vidare att byrån ökade övervakningsverksamheten när det gäller ungerska återvändanden och stärkte samrådet och samarbetet med ombudet för grundläggande rättigheter i Ungern. Parlamentet betonar att förfarandena bara så effektiva som genomförandet av dem, och att detta är särskilt oroande med tanke på den allmänna rättsstatssituationen i Ungern.

62. Europaparlamentet betonar att byråns direkta och indirekta deltagande i gränsförvaltning och gränsövervakningsverksamhet måste gå hand i hand med förebyggande och bekämpning av kränkningar av de grundläggande rättigheterna och med säkerställande av efterlevnaden av principen om non-refoulement, i enlighet med unionens regelverk. Parlamentet uppmanar byråns styrelse att stärka de interna övervakningsstrukturerna, och upprepar vikten av att kontinuerligt se över och kontrollera ledningsgruppens verksamhet för att i god tid identifiera och lösa eventuella missförhållanden, samt att genomföra de standardmässiga operativa förfarandena för att dra tillbaka finansieringen av, tillfälligt avbryta eller avsluta eller inte inleda byråns verksamhet i fall där sådana risker uppstår.

63. Europaparlamentet noterar byråns styrelsebeslut 2021 om antagande av genomförandebestämmelser för regler vid behandling av personuppgifter. Parlamentet påminner om att Europeiska datatillsynsmannen har avgett yttranden om byråns regler för databehandling och att byrån därför fortsatte att omarbeta de relevanta styrelsebesluten för att säkerställa fullständig överensstämmelse med unionens dataskyddsregler. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framstegen i det avseendet. Parlamentet uppmanar vidare byrån att be Europeiska datatillsynsmannen om ett yttrande till följd av de reviderade styrelsebesluten om reglerna för databehandling.

64. Europaparlamentet noterar med oro medierapporterna om påstådd försummelse vid utvidgningen av programmet för behandling av personuppgifter för riskanalys. Parlamentet noterar utifrån byråns svar att projektet hade genomförts mellan 2015 och 2017, vilket gjorde det möjligt för byrån att utveckla den kapacitet som krävs för att behandla personuppgifter i enlighet med artikel 11c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1168/2011 ([5]). Parlamentet noterar vidare byråns ståndpunkt att den endast hade behandlat operativa personuppgifter om personer misstänkta för gränsöverskridande brottslighet och terrorism, och inte hade påbörjat behandlingen av personuppgifter om offer och vittnen. Parlamentet upprepar sin djupa oro över rapporterna om att dataskyddsombudet upprepade gånger varnat för att denna utökade datainsamling skulle strida mot unionsrätten, men att byrån inledningsvis valde att ignorera detta råd. Parlamentet noterar styrelsens beslut 56/2021, 68/2021 och 69/2021, efter mottagandet av EDPS yttranden om byråns dataskyddsregler, vilket ledde till att byråns dataskyddsombud utarbetade en handlingsplan för genomförandet av EDPS rekommendationer. Parlamentet uppmanar byrån att ta itu med denna situation och säkerställa fullständig efterlevnad av unionens dataskyddsregler, regelbundet samråda med EDPS om och hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om reformens status och framsteg.

([4]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1168/2001 [sic] av den 25 oktober 2011 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2007/2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 304, 22.11.2011, s. 1).

65. Europaparlamentet beklagar den långa förseningen för Europaparlamentets ledamöter, liksom för ledamöterna av den högsta ledningen och ombudet för grundläggande rättigheter, att få tillgång till Olafs rapport. Parlamentet påminner om att ytterligare två slutrapporter från Olaf förväntas läggas fram med avseende på byrån. Parlamentet medger visserligen att slutsatserna i Olafs rapport kan vara en fråga av allmänt intresse, begär att den konfidentiella rapporten offentliggörs inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 ([6]), nämligen att respektera sekretessen i Olafs utredningar och de berörda personernas legitima rättigheter, inbegripet deras rätt till uppgiftsskydd. Parlamentet upprepar sin begäran om att parlamentets ledamöter omedelbart ska få tillgång till dessa slutrapporter när de är färdigställda och att detta även ska gälla all verkställande personal vid byrån som behöver få tillgång till dessa rapporter för att säkerställa byråns transparens och ansvarsskyldighet och ett korrekt genomförande av byråns budget i framtiden.

66. Europaparlamentet noterar att de problem som identifierats genom medierapporter, slutsatserna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder samt slutsatserna i Olafs rapport ledde till att ansvarsfrihet inte beviljades under föregående cykel. Parlamentet betonar att byrån för närvarande befinner sig i en övergångsprocess till följd av att dess tidigare verkställande direktör har avgått, mot bakgrund av Olafs utredning av byråns misskötsel. Parlamentet välkomnar vidare i det avseendet de olika åtgärder som vidtagits av den tillfälliga ledningen för att förbättra dess verksamhet och standarder. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att den verksamheten tagit itu med frågor som rör budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, såsom klargöranden av delegeringar och vidaredelegeringar till kontor för betalningsbemyndiganden, större respekt för de grundläggande rättigheterna genom ett förstärkt institutionellt samarbete mellan den tillfälliga verkställande ledningen och ombudet för grundläggande rättigheter, liksom förändringar i förvaltningskulturen genom en synlig övergång till decentralisering, delegering och förbättrad dialog i beslutsprocessen. Parlamentet välkomnar särskilt den tillfälliga ledningens åtagande att förändra förvaltningskulturen, arbeta för att bryta tystnadskulturen och uppmuntra kollektivt engagemang i att lösa frågor. Parlamentet uppmanar byrån att fullfölja sitt åtagande att fullt ut genomföra dessa nödvändiga reformer, även efter det att en icke-tillfällig verkställande direktör har utsetts, och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som gjorts.

67. Europaparlamentet påminner om att byrån är ansvarig inför Europaparlamentet, och att parlamentet är fast beslutet att säkerställa att byrån bidrar till en kontinuerlig och enhetlig tillämpning av unionsrätten, inbegripet unionens regelverk om grundläggande rättigheter, särskilt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet framhåller att för att uppnå detta mål behövs ett utökat samarbete med Frontex styrelse genom att stärka transparens, ansvarsskyldighet och demokratisk tillsyn över byrån.

68. Europaparlamentet uppmanar byrån att öka sina insatser för att rapportera relevant prestationsinformation till unionsmedborgarna och allmänheten på ett tydligt och lättillgängligt språk. Parlamentet uppmanar med kraft byrån att säkerställa större transparens och offentlig ansvarsskyldighet med hjälp av medier och sociala medier.

69. Europaparlamentet noterar styrelsens beslut vid sitt extra sammanträde den 20 december 2022 att utse Hans Leijtens till ny verkställande direktör för byrån. Parlamentet uppmuntrar byrån att intensifiera de pågående insatserna och vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa full respekt för unionens standarder, i synnerhet på området för budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, grundläggande rättigheter, organisationskultur och transparens. Parlamentet upprepar sin uppmaning till byrån att lägga fram en detaljerad färdplan om hur den avser att åtgärda de kvarstående problemen, tillsammans med en tydlig och detaljerad tidsram för dessa åtgärder, samt att slutföra korrigerande åtgärder för att åtgärda alla kvarstående problem som tagits upp av Europeiska ombudsmannen, arbetsgruppen för granskning av Frontex och det rådgivande forumet. Parlamentet uppmanar byrån att fullt ut genomföra de nödvändiga reformerna, även efter utnämningen av en ordinarie verkställande direktör, och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs.

70. Europaparlamentet hänvisar, för andra övergripande iakttagelser som åtföljer beslutet om ansvarsfrihet, till sin resolution av den 10 maj 2023 ([7]) om byråernas resultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

([7]) Antagna texter, P9_TA(2023)0190.